

Anita Tufekčić

OŠ „Antun i Stjepan Radić“ Gunja

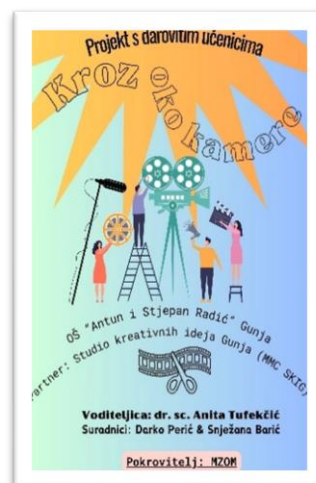
ariana200@gmail.com

Tijekom školske godine 2024./2025. Osnovna škola „Antun i Stjepan Radić“ Gunja u suradnji sa školskom knjižnicom provela je projekte „Kroz oko kamere“ i „Umjetnost u pokretu“ s ciljem razvoja filmske, medijske i umjetničke pismenosti učenika. Projekt „Kroz oko kamere“, financiran od Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, bio je usmjeren na rad s darovitim učenicima kroz filmsko i fotografsko stvaralaštvo, uključujući eksperimentalno snimanje, montažu te radionicu cijanotipije. Projekt „Umjetnost u pokretu“ obuhvatio je različite vizualne i performativne umjetnosti kroz izvannastavne aktivnosti, a rezultati rada predstavljeni su na Danu otvorenih vrata škole. Oba projekta naglašavaju važnost školske knjižnice kao središta kreativnog i medijskog djelovanja te potiču interdisciplinarnu suradnju i kreativno izražavanje učenika.

Provedba projekta „Kroz oko kamere“

Osnovna škola „Antun i Stjepan Radić“ Gunja tijekom cijele školske godine 2024./2025. u suradnji sa školskom knjižnicom provodila je inovativni projekt „Kroz oko kamere“, usmjeren na razvoj kreativnih i tehničkih vještina darovitih učenika kroz filmsko i fotografsko stvaralaštvo. Projekt je osmišljen kao nastavak dugogodišnje tradicije škole u području filmske i medijske pismenosti, koju već desetljećima njeguje Multimedijalni centar Studio kreativnih ideja Gunja (MMC SKIG), čuvajući nasljeđe Josipa Krunića.

Za provedbu projekta škola je ostvarila potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske u iznosu od 3.987,00 eura, prijavivši se na javni *Poziv za sufinanciranje programa rada s darovitim učenicima u osnovnim i srednjim školama u školskoj godini 2024./2025.* U svrhu promocije projekta izrađen je i *promo* plakat. (Slika 1.)

Slika 1. Plakat projekta „Kroz oko kamere“

Kroz niz radionica, praktičnih zadataka i snimanja, učenici su stekli vrijedna znanja iz napredne režije, montaže, eksperimentalnog snimanja, scenaristike i studijske fotografije. Neki od ključnih segmenata projekta uključivali su:

- **Eksperimentalno snimanje** – korištenjem nekonvencionalnih tehnika poput *time-lapsea*, *slow motiona* te snimanja dronovima i podvodnim kamerama.
- **Montažu i postprodukciju** – učenici su radili u profesionalnim programima poput *Adobe Premiere Pro* i *Edius*.
- **Fotografske radionice** – rad u profesionalno opremljenom studiju omogućio im je rad s rasvjetom, snimanje portreta i primjenu složenijih tehnika oblikovanja svjetla i sjena.
- **Radionicu cijanotipije „Sunčevi otisak“** – učenici 3. a, 5. c i 8. a razreda izrađivali su plave otiske biljaka metodom iz 19. stoljeća, kombinirajući znanstveni i umjetnički pristup fotografiji.¹

Posebno mjesto u projektu zauzimao je popularni Gunjanski Magazin – GuMa, čija je nova emisija snimljena u novouređenom školskom studiju, opremljenom upravo kroz projekt „Kroz oko kamere“. Premijera GuMe održana je 13. lipnja na Danu otvorenih vrata, kada su učenici predstavili svoje radove široj javnosti u trajanju od 23 minute.²

Nova epizoda „Gunjanskog Magazina“ donijela je sedam zanimljivih priloga. Putovanje počinje u Varaždinu, gdje SKIG-ovci osvajaju prvo mjesto na reviji, zatim odlazimo u Novigrad na školu stvaralaštva i otkrivamo čaroliju cijanotipije. Treći prilog vodi u novu školsku kuhinju, čije su otvorenje uveličali i gosti iz Turske. Slijedi projekt „Umjetnost u pokretu“, u kojem učenici kroz pokret, glazbu i boje izražavaju svoju kreativnost. U petom prilogu istražujemo gdje su nestale žabe iz Gunje, a u šestom učenici iskreno odgovaraju na pitanje – zašto učimo? Emisija završava toplom pričom o muralu posvećenom Josipu Kruniću, trajnom spomeniku zahvalnosti i sjećanja. Poveznica na film: <https://youtu.be/qygmtivY4mI>³

U sklopu projekta održana je i zanimljiva radionica cijanotipije s učenicima 3.a, 8.a i 5.c razreda. Vodile su je školska knjižničarka dr. sc. Anita Tufekčić, koordinatorica

¹ Tufekčić, A. U našoj školi uspješno proveden projekt Kroz oko kamere. Izvor: <https://os-antunistjepanradic-gunja.skole.hr/u-nasoj-skoli-uspjesno-proveden-projekt-kroz-oko-kamere/> (pristup 7.12.2025.)

² Tufekčić, A. Dan otvorenih vrata u našoj školi. <https://os-antunistjepanradic-gunja.skole.hr/dan-otvorenih-vrata-u-nasoj-skoli/> (pristup 7.12.2025.)

³ YouTube.com. Gunjanski magazin GuMa – nova epizoda. Izvor: <https://youtu.be/qygmtivY4mI> (pristup 7.12.2025.)

projekta, u suradnji s nastavnicom biologije Eminom Durmić i nastavnicom likovne kulture Marijom Vidaković Tulić. Radionica je provedena u učionici na otvorenom, gdje su učenici izrađivali svoje prve „sunčeve otiske“ – autentične i jedinstvene cijanotipije, nastale izlaganjem papira premazanog otopinom željeznih soli Sunčevoj svjetlosti.⁴ (Slika 2.)

Slika 2. Cijanotipije – plavi otisci biljaka

Tehnika cijanotipije, koju je osmislio britanski astronom Sir John Herschel 1842. godine, u povijesti je služila za preslikavanje znanstvenih bilješki i biljnih otisaka, a botaničarka Anna Atkins njome je prva dokumentirala biljni svijet. Upravo ovakav spoj znanosti i umjetnosti učenicima je omogućio da kroz kreativni proces istraže principe analogne fotografije, bez upotrebe digitalne tehnologije, razvijajući pritom estetsku osjetljivost, tehničke vještine i timski rad. Završna aktivnost bila je izrada Školskog godišnjaka koji se može pogledati na poveznici:

<https://read.bookcreator.com/MG6OV3BIbic28eK1vUustFx3RxQ2/Lqul8tseRVSa9QlXuEGIQ>.⁵

Cilj je projekta bio, ne samo osposobiti učenike za rad s digitalnim alatima i potaknuti kreativno izražavanje, već i razviti njihove timske, komunikacijske i analitičke vještine te ih motivirati za daljnji profesionalni razvoj u području multimedije i umjetnosti. Projekt je proveden u partnerstvu s MMC SKIG, uz veliku podršku voditelja školske knjižničarke dr. sc. Anite Tufekčić, nastavnika matematike Darka Perića i defektologinje Snježane Barić te suradničkog tima škole.

Zahvaljujući projektu „Kroz oko kamere“, učenici su otkrili nove načine izražavanja, a škola je još jednom potvrdila svoj status jednog od najaktivnijih promotora filmske i medijske pismenosti među osnovnoškolskim ustanovama u Hrvatskoj.

⁴ Tufekčić, A. Radionice cijanotipije u 8.a i 5.c razredu. Izvor: <https://os-antunistjepanradic-gunja.skole.hr/radionica-cijanotipije-u-8-a-i-5-c-razredu/> (pristup 7.12.2025.)

⁵ Lukić, V. Book Creator.com. Školski godišnjak. Izvor: <https://read.bookcreator.com/MG6OV3BIbic28eK1vUustFx3RxQ2/Lqul8tseRVSa9QlXuEGIQ> (pristup 7.12.2025.)

Provedba projekta „Umjetnost u pokretu“

Osnovna škola „Antun i Stjepan Radić“ Gunja u suradnji sa školskom knjižnicom prijavila se na javni *Poziv za financiranje projekata u sklopu izvannastavnih aktivnosti osnovnih i srednjih škola te učeničkih domova u školskoj godini 2024./2025.* Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih školi je odobrilo iznos od 1.800 eura za provedbu projekta: „Umjetnost u pokretu“, a u svrhu promocije projekta izrađen je i promo plakat (Slika 3.)

Slika 3. Plakat projekta „Umjetnost u projektu“

Vrijednost je ovoga projekta u tome što je obuhvatio različite aspekte vizualnih i performativnih umjetnosti, omogućujući učenicima da kroz suradnju otkriju nove vještine, razviju kritičko mišljenje i potaknu svoju maštu. Zajednički umjetnički radovi bili su predstavljeni na završnoj izložbi, čime su se promovirale sve aktivnosti i uspjeh sudionika. Kroz ovaj projekt bilo je objedinjeno nekoliko izvannastavnih aktivnosti koje se već provode u školi, a uvela se i nova aktivnost – tkanje.⁶ U projektu je sudjelovala likovna grupa, grupa tkanje na malim stalcima, školski zbor i bend, lutkari, keramičari i filmska družina „Mladi SKIG-ovci“. U suradnji s Multimedijalnim centrom Studio kreativnih ideja Gunja (MMC SKIG) dokumentiran je cijeli tijek nastanka i rad cijelog projekta kroz kronološki prikaz događaja u školi u vidu dokumentarca. (Slika 4.)

Slika 4. Proces snimanja dokumentarca

Glavni cilj projekta bio je potaknuti kreativno izražavanje učenikâ škole kroz multidisciplinarnu umjetničke radionice. Kroz suradnju među različitim grupama, projekt

⁶ Tufekčić, A. 1.800 eura našoj školi za provedbu projekta „Umjetnost u pokretu“ u sklopu izvannastavnih aktivnosti. Izvor: <https://os-antunistjepanradic-gunja.skole.hr/1-800-eura-nasoj-skoli-za-provedbu-projekta-umjetnost-u-pokretu-u-sklopu-izvannastavnih-aktivnosti/> (pristup 7.12.2025.)

je imao za cilj razviti kreativne vještine, tj. omogućiti učenicima istraživanje raznih umjetničkih disciplina, od likovnog stvaralaštva do performativnih umjetnosti.

Voditeljice projekta u školi bile su školska knjižničarka dr. sc. Anita Tufekčić i školska defektologinja Snježana Barić, u suradnji s Edvinom Čajtinovićem (nastavnik glazbene kulture), Marijom Vidaković Tulić (nastavnica likovne kulture), Ružicom Taragdžić (učiteljica razredne nastave) i Jelenom Cvijović (učiteljica razredne nastave).

Jedna od prepoznatljivijih aktivnosti bilo je oslikavanje školskih stolica koje su kao simbol svakodnevnog kretanja postale platno na kojem su učenici prikazali harmoniju boja i ritmičku igru oblika. Tu su se posebno istaknuli u timskom radu i likovnoj interpretaciji zadanih motiva. Svaka oslikana stolica priča svoju priču – priču pokreta, izražaja i mašte. Ističe se rad talentiranog učenika Arijana Čandića, koji je naslikao svoj autoportret – dojmljivo i kreativno ostvarenje.⁷ (Slika 5.)

Slika 5. Stolice u pokretu

U okviru projekta učenici su također učili osnove tkanja koristeći tkalačke stalke. Zahvaljujući projektu, škola je bogatija za male, srednje i velike tkalačke stalke. (Slika 6.) Ova je aktivnost pridonosila razvoju fine motorike i kreativnog razmišljanja.

Slika 6. Radionice tkanja

⁷ Tufekčić, A. Umjetnost u pokretu- školski projekt koji povezuje kreativnost i zajedništvo. Izvor: <https://os-antunistjepanradic-gunja.skole.hr/umjetnost-u-pokretu-skolski-projekt-koji-povezuje-kreativnost-pokret-i-zajednistvo/> (pristup 7.12.2025.)

Projekt „Umjetnost u pokretu“ uključivao je i izradu jednog video priloga za Gunjanski magazin GuMa, čime je učenicima pružena prilika za razvoj filmske i medijske pismenosti, ali i dokumentiranje vlastita stvaralačkog procesa, za što je zadužena filmska dužina škole „Mladi SKIG-ovci“. (Slika 7.)

Slika 7. Snimanje emisije GuMa

Učenici iz školskog zbora i bend pripremali su vokalne izvedbe povezane s pokretom, istražujući mogućnosti izražavanja kroz zvuk i tijelo, uz pomoć novih instrumenata. (Slika 8.) Na pozornici će oživjeti koreografirani vokalni nastupi u kojima će se pjevanje spojiti s elegantnim pokretima – naglašavajući savršeni sklad između glasa i tijela.

Slika 8. Novi glazbeni instrumenti

Održane su i radionice keramike tijekom kojih su učenici izrađivali trodimenzionalne radove od gline – kornjače, ježice i druge figure – koje su spajale likovno stvaralaštvo s taktilnim izražajem.

Poseban doprinos projektu dala je lutkarska skupina. Učenici su tijekom godine izrađivali lutke i osmišljavali scenografiju, pripremajući predstavu inspiriranu animiranim likom profesora Baltazara. Poveznica na video predstavu: <https://youtu.be/1buabBlyBdo>⁸

⁸ YouTube.com. Predstava prof. Baltazar. Izvor: <https://youtu.be/1buabBlyBdo> (pristup 7.12.2025.)

Projekt „Umjetnost u pokretu“ još jednom je potvrdio važnost izvannastavnih aktivnosti, međupredmetne suradnje, timskog rada i poticanja kreativnosti kod djece, čime je škola potvrdila svoju ulogu kao mjesto cjeloživotnog učenja i razvoja cjelovite osobe. Kroz sve ove aktivnosti, projekt *Umjetnost u pokretu* povezao je raznolike umjetničke oblike, omogućujući učenicima da razvijaju kreativnost, suradnju i izražavanje kroz umjetnost, a svi radovi bili su predstavljeni javnosti na Danu otvorenih vrata 13. lipnja 2025. godine.

Zaključak

Oba projekta („Kroz oko kamere“ i „Umjetnost u pokretu“) značajno su pridonijela razvoju kreativnosti, tehničkih i umjetničkih vještina učenika, potičući suradnju, timski rad i međupredmetnu povezanost. Kroz multidisciplinarne radionice učenici su istraživali filmsko, fotografsko, likovno i performativno stvaralaštvo, razvijali medijsku pismenost, kritičko mišljenje i estetsku osjetljivost. Projekti su omogućili praktičnu primjenu znanja, promovirali školu, ali i školsku knjižnicu kao centar kreativnog i cjeloživotnog učenja te ostavili trajan doprinos u školskom okruženju kroz javne prezentacije, izložbe i školske medijske proizvode.